

HTTP протокол

HTML формуляри, заявки и отговори

Учителски екип

Обучение за ИТ кариера

<https://it-kariera.mon.bg/e-learning/>

Съдържание

- Основи на HTTP
- Формуляри
- URL
- MIME и Типове Медии
- HTTP Заявки
- HTTP Отговори

http://

Основи на HTTP

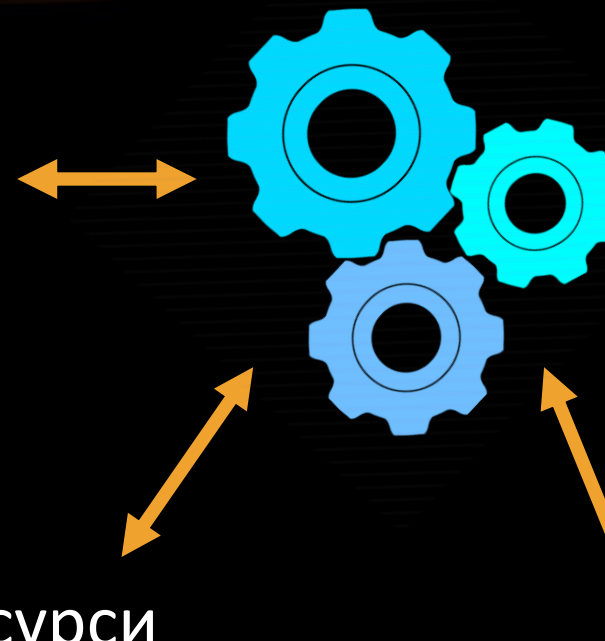
Заявка и Отговори

Работен Модел На Уеб Сървъра

Уеб клиент

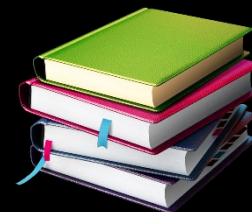
Уеб сървър

Технология

Уеб ресурси

БД

HTML, PDF, JPG...

Работен Модел На Уеб Сървър

Уеб клиент

Уеб сървър

Технология

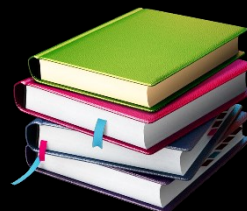
Заявка

Отговор

.NET Core

Уеб ресурси

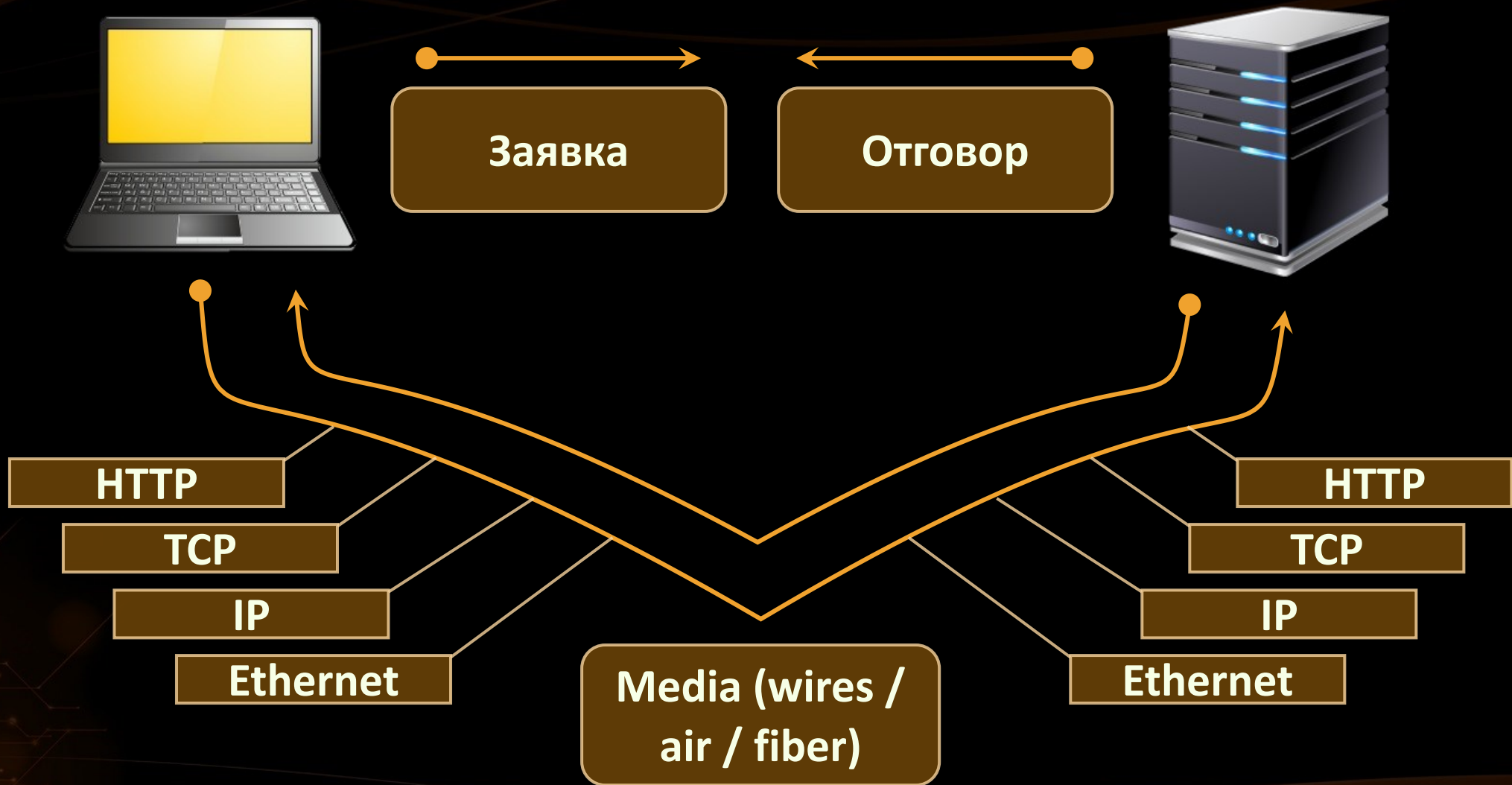

HTML, PDF, JPG...

БД

Hyper Text Transfer Protocol

HTTP Методи За Заявка

- **HTTP** дефинира методи за посочване на желаното действие, което трябва да се извърши върху идентифицирания ресурс

Метод	Описание
GET	Извличане / зареждане на ресурс
POST	Създаване / съхраняване на ресурс
PUT	Актуализиране на ресурс
DELETE	Премахване на ресурс

HTTP Общуване: Пример

- HTTP заявка:

```
GET /courses/javascript HTTP/1.1
Host: www.softuni.bg
User-Agent: Mozilla/5.0
<CRLF>
```

Празният ред обозначава
края на хедъра на заявката

- HTTP отговор:

```
HTTP/1.1 200 OK
Date: Mon, 5 Jul 2010 13:09:03 GMT
Server: Microsoft-HTTPAPI/2.0
Last-Modified: Mon, 12 Jul 2014 15:33:23 GMT
Content-Length: 54
<CRLF>
<html><title>Hello</title>
Welcome to our site</html>
```

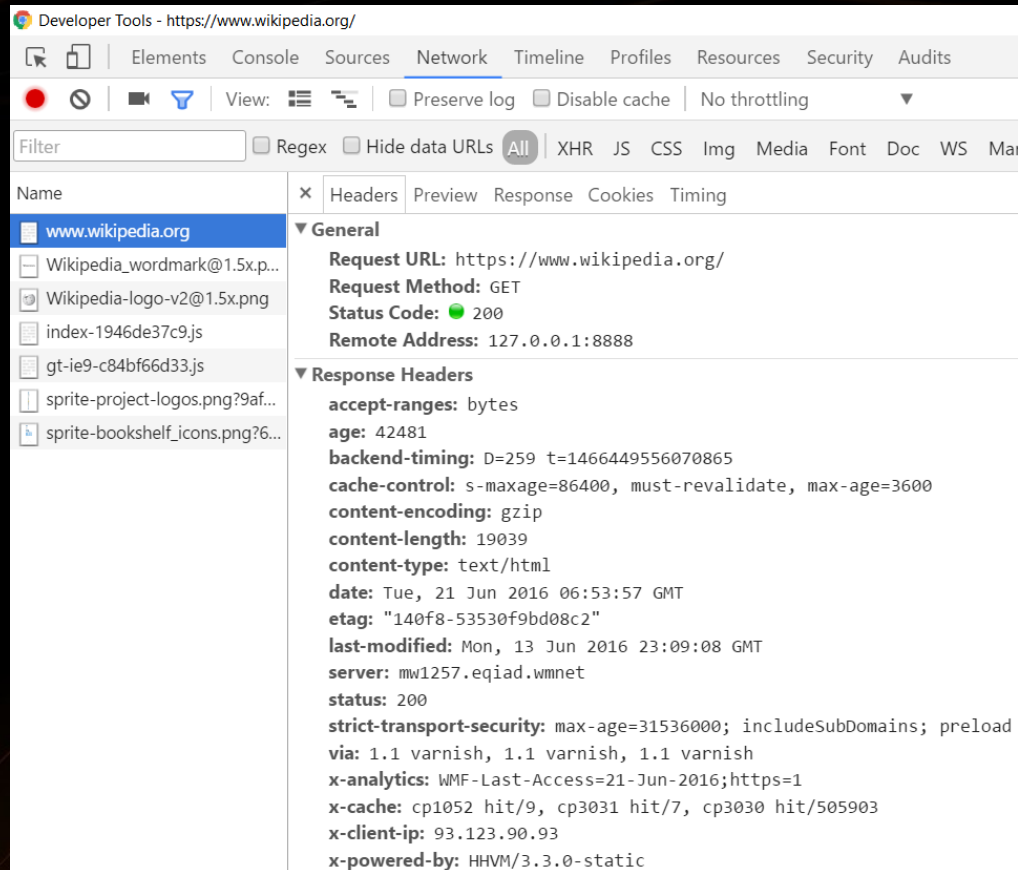
Правият ред обозначава
края на хедъра на отговора

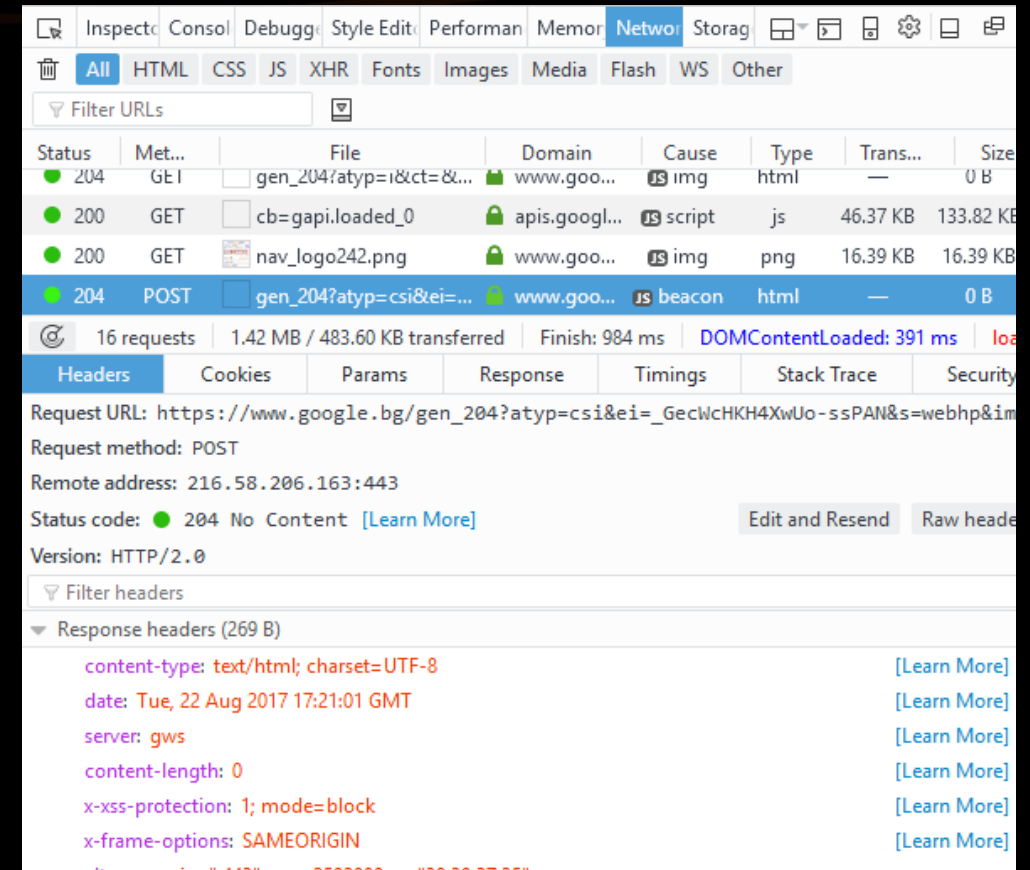

Инструменти за разработчици

Browser Dev Tools

Chrome Developer Tools

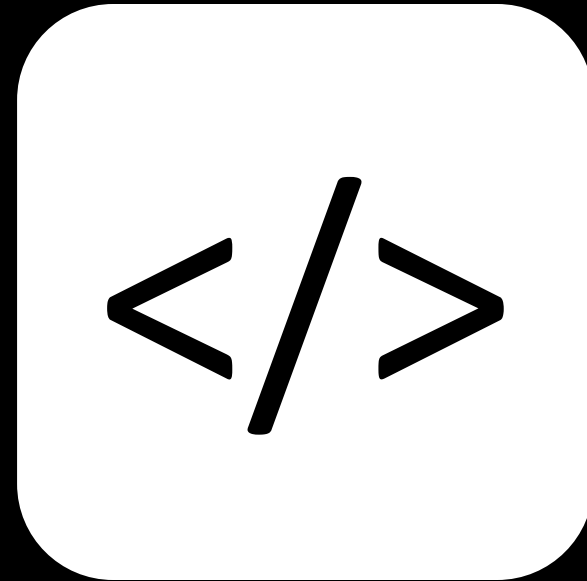

Mozilla Developer Tools

Добавки Към Браузъра

Postman - Chrome

Rested - Firefox

Desktop Инструменти

Fiddler

Postman


```
<form method="post">  
  Name: <input type="text" name="name"/> <br/>  
  Age: <input type="text" name="age"/> <br/>  
  <input type="submit" />  
</form>
```

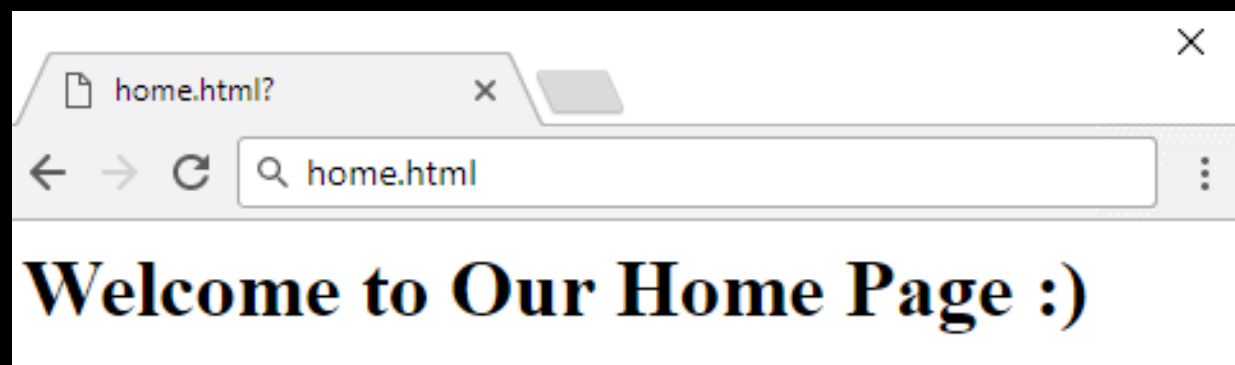
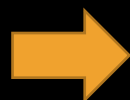
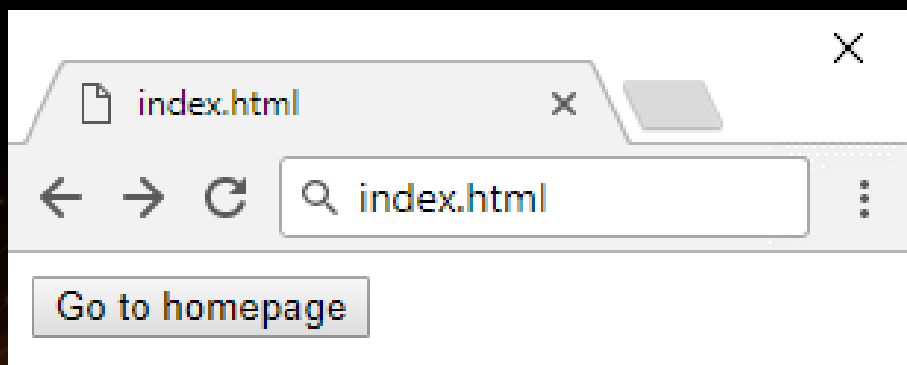
HTML формуляри

HTML Формуляри – Атрибутът "Action"

- Определя къде да изпратите данните на формуляра:

```
<form action="home.html">  
  <input type="submit" value="Go to homepage"/>  
</form>
```

Релативен URL към текущия файл

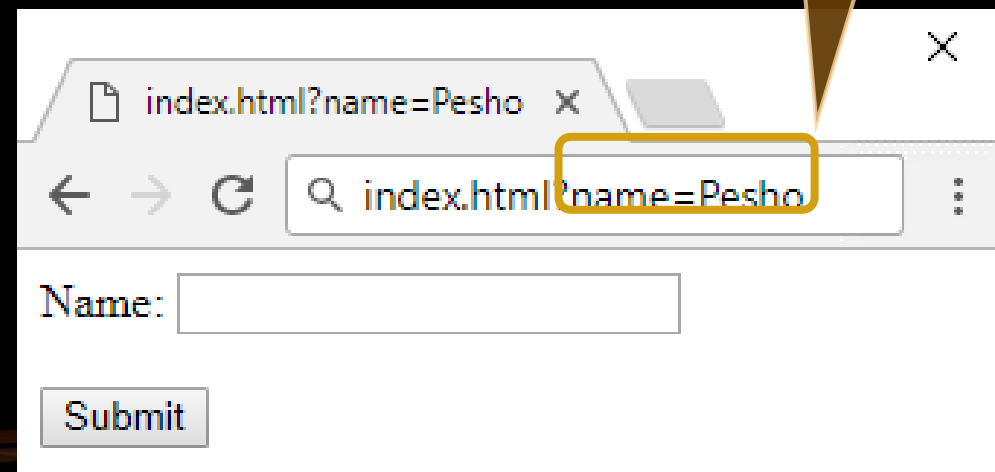
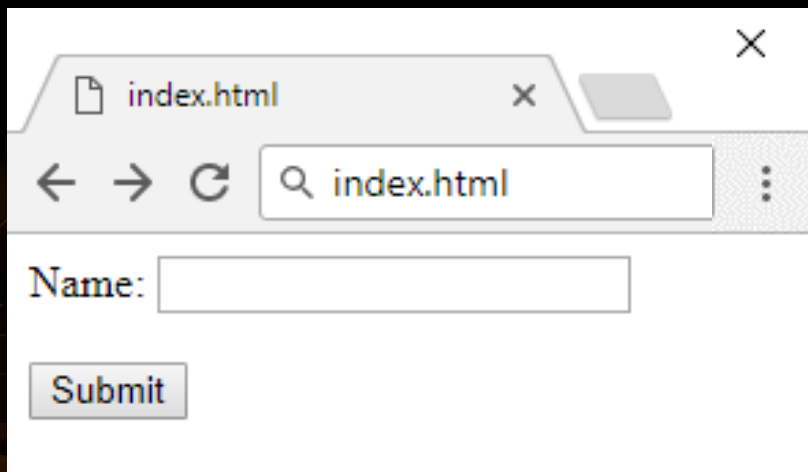

HTML Формуляри – Атрибутът "Method"

- Указва HTTP метода, който да се използва при изпращане на данни от формуляра

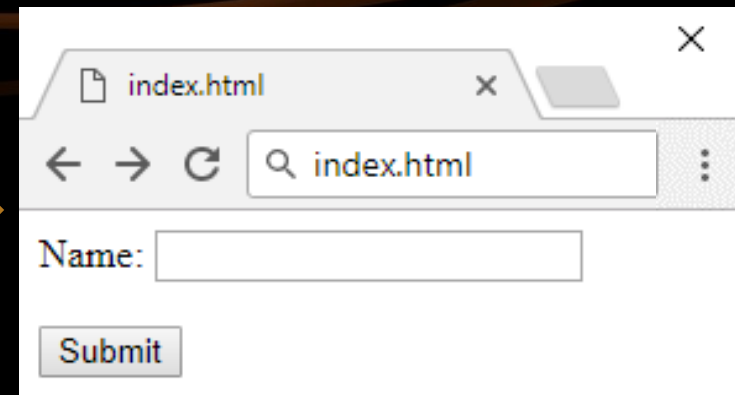
```
<form method="get">  
  Name: <input type="text" name="name">  
  <br /><br />  
  <input type="submit" value="Submit">  
</form>
```

Данните са в
URL адреса

HTML Формуляри – Атрибутът "Method" (2)

```
<form method="post">  
  Name: <input type="text" name="name">  
  <br /><br />  
  <input type="submit" value="Submit">  
</form>
```


По-късно ще
бъде обяснене
какво е хедър

```
POST http://localhost/index.html HTTP/1.1  
Host: localhost  
Content-Type: application/x-www-form-urlencoded  
Content-Length: 10
```

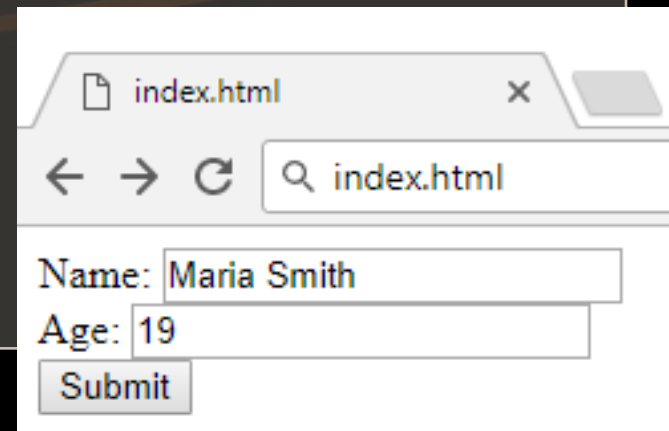
name=Pesho

HTTP тялото за заявки съхранява
данните от формуляра за заявка и
данните за отговор

Данни за формуляр, кодирани в URL адрес

```
<form method="post">  
  Name: <input type="text" name="name"/> <br/>  
  Age: <input type="text" name="age"/> <br/>  
  <input type="submit" />  
</form>
```


A screenshot of a web browser window. The address bar shows 'index.html'. The page content includes a form with two text input fields: 'Name: Maria Smith' and 'Age: 19'. Below these fields is a 'Submit' button.


```
POST http://localhost/cgi-bin/index.cgi HTTP/1.1  
Host: localhost  
Content-Type: application/x-www-form-urlencoded  
Content-Length: 23
```

name=Maria+Smith&age=19

Качването на файлове
не се поддържа

URL

Uniform Resource Locator

Uniform Resource Locator (URL)

- URL адресът е форматиран низ, състоящ се от:
  - Протокол за комуникация (**http**, **ftp**, **https**...) – HTTP в повечето случаи
  - Хост или IP адрес (**www.softuni.bg**, **gmail.com**, **127.0.0.1**, **web**)
  - Порт (стандартният порт е 80) – число в обхвата [0...65535]
  - Път (**/forum**, **/path/index.php**)
  - Низ за заявка(**?id=27&lang=en**)
  - Фрагмент (**#lectures**) – used on the client to navigate to some section

Низове за заявки в C#

- Съдържа данни, които не са част от структурата на пътя
- Често използван при търсения и динамични страници
- Частта от URL след въпросителен знак (?)
- Множество параметри са разделени от разделители

```
http://example.com/path/to/page?name=ferret&color=purple
```


Кодиране на URL

- URL адресите са кодирани съгласно RFC 1738:

- Нерезервирани URL символи - нямат специално значение

`[0-9a-zA-Z]`

- Запазени знаци за URL - могат да имат специално значение в URL адреса

`! * ' ( ) ; : @ & = + $ / , ? # [ ]`

- Запазените символи се избягват чрез процентно кодиране

`%[character hex code]`

- Пространството е кодирано като "+" или "% 20"

Кодиране на URL – примери

- ички останали знаци се избягват от %

Знак	Кодиране на URL
space	%20
щ	%D1%89
"	%22
#	%23
\$	%24
%	%25
&	%26

Всеки знак се преобразува в стойността му ASCII, представена като шестнадесетични цифри

Наков-爰-SoftUni

%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%B2-%E7%88%B1-SoftUni

Валидни и Невалидни URL Адреси – Примери

■ Валидни URL адреси:

`http://www.google.bg/search?sourceid=navclient&ie=UTF-8&r1z=1T4GGLL_enBG369BG369&q=http+get+vs+post`

`http://bg.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BE%D1%84%D1%82%D1%83%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0_%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D1%8F`

■ Невалидни URL адреси:

Би трябвало да е:
C%23+.NET+4.0

`http://www.google.bg/search?&q=C# .NET 4.0`

`http://www.google.bg/search?&q=бира`

Би трябвало да е : **%D0%B1%D0%B8%D1%80%D0%B0**

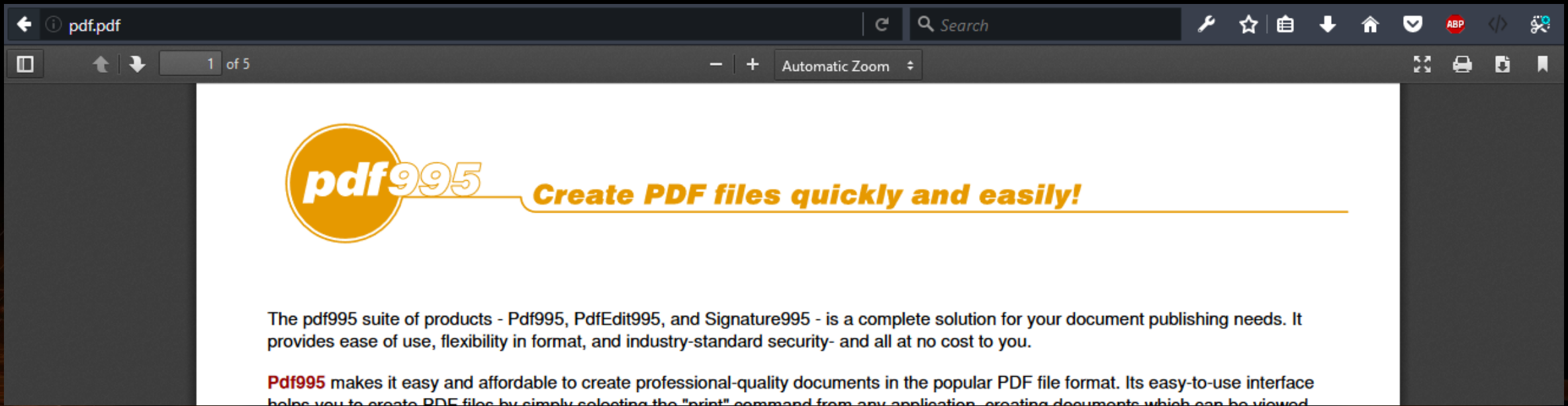

MIME и типовые медия

Какво е MIME?

- Multi-Purpose Internet Mail Extensions
  - Интернет стандарт за кодиране на ресурси
  - Първоначално разработен за прикачени файлове по имейл
  - Използва се в много интернет протоколи като HTTP и SMTP

Концепции на MIME

- **Content-Type** - тип медия на съдържанието на съобщението
  - **text/html, image/gif, application/pdf**
- **Content-Disposition** - определя стила на представяне
  - **attachment; filename=logo.jpg**
- Многочастни съобщения - множество ресурси в един документ

Общи MIME Типове Медии

MIME Тип / Подтип	Описание
application/json	JSON данни
image/png	PNG снимка
image/gif	GIF снимка
text/html	HTML
text/plain	Text
text/xml	XML
video/mp4	MP4 видео
application/pdf	PDF документ

HTTP заявки

Какво е HTTP заявка?

HTTP съобщение за заявка

- Съобщение за заявка, изпратено от клиент, се състои от:
  - HTTP линия за заявка
    - Метод на заявка (**GET** / **POST** / **PUT** / **DELETE** / ...)
    - URI (URL)
    - Версия на протокола
  - HTTP хедъри
    - Допълнителни параметри
  - **Тяло на HTTP заявка** – незадължителни данни, напр. публикувани формулярни полета

```
<method> <resource> HTTP/<version>  
<headers>  
(empty line)  
<body>
```

GET метод за заявка – пример

```
<form method="get">  
  Name: <input type="text" name="name" />  
  Age: <input type="text" name="age" />  
  <input type="submit" />  
</form>
```

HTTP линия за заявка

GET /HTTP/1.1

Host: localhost

<CRLF>

Хедъри на HTTP заявки

Тялото на заявката е празно

POST метод за заявка – пример

- Методът POST прехвърля данни в HTTP тялото
- POST може да изпраща текстови и двоични данни, напр. качване на файлове

```
POST /login HTTP/1.1
```

HTTP линия за заявка

```
Host: localhost
```

```
Content-Length: 59
```

Хедъри на HTTP заявки

```
<CRLF>
```

```
username=mente&password=top*secret!
```

```
<CRLF>
```

Тялото на заявката
съхранява предоставените
данни от формуляра

HTTP отговори

Какво е HTTP отговор?

HTTP съобщение за отговор

- Съобщението за отговор, изпратено от HTTP сървър, се състои от:
  - HTTP линия на състоянието на отговора
    - Версия на протокола
    - Код на състоянието
    - Текст на състоянието
  - Хедъри
    - Предоставят метаданни за върнатия ресурс
  - Тяло на отговора
    - Съдържанието на HTTP отговора (данни)

```
HTTP/<version> <status code> <status text>  
<headers>  
<CRLF>  
<response body – the requested resource>
```

HTTP отговор – пример

- Пример за HTTP отговор от веб сървър:

HTTP/1.1 200 OK

HTTP линия на състоянието на отговора

Date: Fri, 17 Jul 2010 16:09:18 GMT+2

Server: Apache/2.2.14 (Linux)

Accept-Ranges: bytes

Content-Length: 84

Content-Type: text/html

Хедъри в HTTP
отговора

<CRLF>

<html>

<head><title>Test</title></head>

<body>Test HTML page.</body>

</html>

Тяло на HTTP
отговора

HTTP кодове за отговор

- HTTP класове кодове за отговор
  - 1xx: информационен (e.g., "**100 Continue**")
  - 2xx: успешен (e.g., "**200 OK**", "**201 Created**")
  - 3xx: пренасочване (e.g., "**304 Not Modified**", "**301 Moved Permanently**", "**302 Found**")
  - 4xx: клиентска грешка (e.g., "**400 Bad Request**", "**404 Not Found**", "401 Unauthorized", "**409 Conflict**")
  - 5xx: грешка в сървъра
    - (e.g., "**500 Internal Server Error**", "**503 Service Unavailable**")

HTTP отговор – пример

- Пример за HTTP отговор с резултат от грешка:

HTTP/1.1 404 Not Found

HTTP линия на
състоянието на отговора

Date: Fri, 17 Nov 2014 16:09:18 GMT+2
Server: Apache/2.2.14 (Linux)
Connection: close
Content-Type: text/html

Хедъри на HTTP
отговора

<CRLF>

HTTP
тяло на
отговора

<HTML><HEAD><TITLE>404 Not Found</TITLE></HEAD>

<BODY>

<H1>Not Found</H1>

The requested URL /img/logo.gif was not found on this server.<P>

<HR><ADDRESS>Apache/2.2.14 Server at Port 80</ADDRESS>

</BODY></HTML>

Пренасочване на браузъра

- HTTP GET заявява преместване на URL адрес:

```
GET / HTTP/1.1  
Host: http://softuni.org  
User-Agent: Gecko/20100115 Firefox/3.6  
<CRLF>
```

- Следният HTTP отговор (301 Moved Permanently) казва на браузъра да поиска друг URL адрес:

```
HTTP/1.1 301 Moved Permanently  
Location: http://softuni.bg  
...
```

Content-Type и Disposition

- С хедъра Content-Type в отговора сървърът посочва как трябва да се обработва изхода
- Примери:

UTF-8 кодирана HTML страница.
Ще се покаже в браузъра.

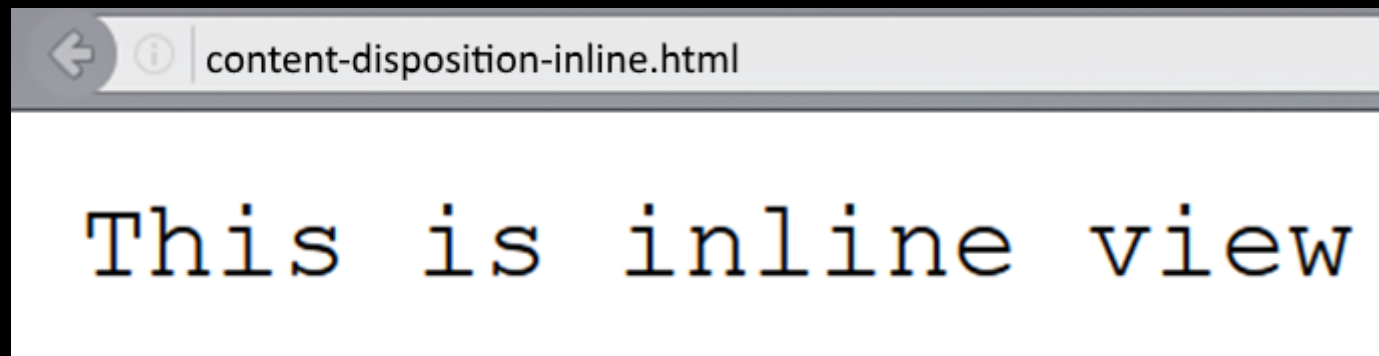
```
Content-Type: text/html; charset=utf-8
```

```
Content-Type: application/pdf  
Content-Disposition: attachment; filename="Report-April-2016.pdf"
```

Това ще изтегли PDF файл с името
Report-April-2016.pdf

Content-Disposition – пример

```
Content-Type: text/plain  
Content-Length: 19  
Content-Disposition: inline filename=example.txt
```


Content-Disposition – пример (2)

Content-Type: text/plain

Content-Length: 19

Content-Disposition: attachment; filename=example.txt

Opening example.txt

You have chosen to open:

example.txt

which is: TXT file (19 bytes)

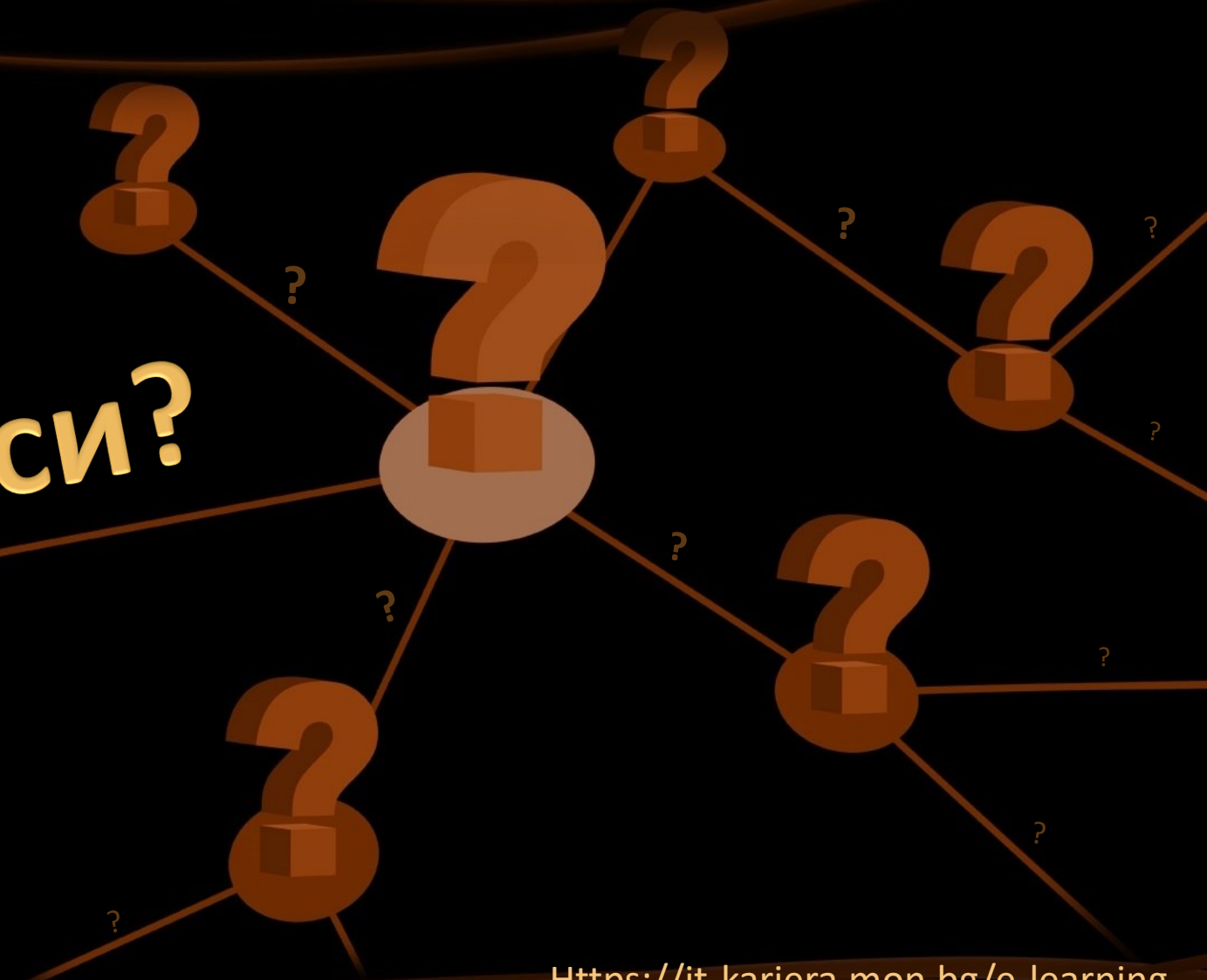
from: http://localhost

HTTP протокол

Въпроси?

Министерство на образованието и науката (МОН)

- Настоящият курс (презентации, примери, задачи, упражнения и др.) е разработен за нуждите на Национална програма "**Обучение за ИТ кариера**" на МОН за подготовка по професия "Приложен програмист"

Министерство
на образованието
и науката

Национална
програма
„Обучение за
ИТ кариера“

- Курсът е базиран на учебно съдържание и методика, предоставени от **фондация "Софтуерен университет"** и се разпространява под свободен лиценз **CC-BY-NC-SA**

SoftUni
Foundation

